

Lonneker, Priesterwijding van broeder Joachim Oude Vrielink. Op het feest van de Kruiswonden van onze Heilige Vader Franciscus, 17 september 2002

Broeders en zusters in Christus Jezus onze Heer, beste broeder Joachim,

Het priesterschap zal bij u een bijzonder karakter dragen. Want het wordt bestempeld door de Franciscaanse spiritualiteit. En dat heeft een diepe betekenis.

Door de priesterwijding wordt u in uw zijn zo intens met Christus verbonden, dat u Hem in persoon gaat vertegenwoordigen. Dat doet u als u de Eucharistie viert, waarbij u over brood en wijn hetzelfde zal zeggen als Jezus deed bij het Laatste Avondmaal: "Dit is mijn Lichaam" en "dit is mijn Bloed van het Verbond" (*Mc* 14,22.24). Het brood verandert dan in het Lichaam van Christus en de wijn in zijn Bloed. Daardoor ontvangen uzelf en de mensen voor wie u de Heilige Mis opdraagt Christus. U vertegenwoordigt Christus ook in persoon, wanneer mensen bij u biechten en u hen door de absolutie namens Christus vergeving schenkt van de zonden die zij beleden hebben.

Franciscus was weliswaar geen priester, mogelijk wel diaken. Maar in leven en zijn is hij intens aan Christus gelijkvormig. Dat lijkt in het begin niet het geval te zijn. Hij is de zoon van een vermogende lakenkoopman, die als rijke jongeling vooral met aristocraten omgaat en een onbezorgd bestaan leidt. Maar daar komt verandering in. Hij wil graag ridder worden en ziet een kans daartoe als zijn vaderstad Assisi in oorlog raakt met de naburige stad Perugia. Het pakt echter heel anders uit dan hij verwacht, zoals vaker voorkomt in ieders leven. Zijn stad verliest de oorlog en Franciscus raakt in krijgsgevangenschap. Eén jaar moet hij in de gevangenis doorbrengen.

Eenmaal vrijgekocht door zijn vader mag hij naar huis. Hij herneemt evenwel niet zijn oude leven, maar trekt zich dikwijls gedepriemd in diep gepeins terug. Wanneer de vierde kruistocht wordt uitgeroepen om het Heilig Land uit Islamitische handen te bevrijden, geeft hij zich direct op. Misschien is dit wel zijn kans om ridder te worden. Maar op weg naar de inscheepplaats wordt hij in Spoleto opnieuw ernstig ziek. De nacht brengt hij er door in een kerk, waar hij een tweetal mystieke ervaringen heeft, zo vermeldt Thomas van Celano in zijn biografie van Franciscus. In de eerste daarvan ziet hij een kasteel vol wapens en hoort een stem zeggen dat dat alles van hem zal zijn. In de tweede hoort hij dezelfde stem hem vragen wat nuttiger is, "de dienaar of de heer volgen." Het antwoord is "de heer." Waarop de voor de hand liggende vervolgvraag luidt: "waarom heb je dan de heer in de steek gelaten, om de dienaar te volgen?"

Franciscus besluit daarop de Heer radicaal te gaan volgen, hetgeen hem tot het leven van een biddende bedelaar brengt. In het kerkje van San Damiano krijgt hij een visioen dat beslissend zal zijn voor zijn leven. Daar vraagt de Heer hem vanaf het kruisbeeld driemaal: "Franciscus, ga en herstel mijn huis dat, zoals je ziet, totaal in verval is." Franciscus denkt eerst dat het om de kerk in San Damiano gaat, maar komt later tot het inzicht dat de Heer de Kerk als geheel bedoelt.

En de Kerk in zijn tijd is inderdaad zwaar in verval. Bisschoppen waren politieke heersers, het priesterschap was een mogelijkheid geworden om carrière te maken,

de geloofsbeleving van de meeste christenen was puur formeel. De inhoud van het Evangelie en de navolging van Christus waren op de achtergrond geraakt. Franciscus maakt de sporen van het Evangelie die in zijn tijd waren uitgewist weer zichtbaar, doordat hij in leven en zijn een radicale 'imitator Christi', navolger van Christus, is. Hij volgt Hem zo letterlijk mogelijk na: door in armelijke kleding en op blote voeten te lopen, te bedelen, veel tijd te besteden aan het gebed, alles weg te geven aan de armen en het Evangelie te prediken. Van zijn oorspronkelijke rijkdom doet hij afstand door, wanneer zijn vader hem bij de bisschop voor het gerecht daagt, zich van al zijn kleren te ontdoen en die aan zijn vader terug te geven.

Dat doet hij met de woorden: "Tot nu toe heb ik u mijn vader op aarde genoemd; vanaf nu kan ik met alle zekerheid zeggen: Onze Vader die in de hemel zijt, want in Hem heb ik mijn hele rijkdom geplaatst en heel mijn vertrouwen en al mijn hoop gesteld." Naar analogie van Christus heeft hij alleen God als vader. In de persoon van Franciscus zien de mensen iets van de persoon van Christus oplichten, die zelf waarmaakt wat Hij zijn leerlingen op het hart drukt:

"Wie mijn volgeling wil zijn, moet Mij volgen door zichzelf te verloochenen en door elke dag opnieuw zijn kruis op te nemen."

Het leven telt talrijke kruisen, maar nemen we ze evenals Franciscus ook samen met Christus op? Christus geeft ons dan grote kracht om het eigen kruis te kunnen dragen. We doen het dan samen met Hem.

Broeder Joachim, u wordt gewijd op een speciaal feest van uw orde: het feest van de Kruiswonden van onze Heilige Vader Franciscus. De stigmata die Franciscus ontvangt en twee jaar lang, tot zijn dood, zal dragen, bezegelen het hoogtepunt van zijn gelijkvormigheid aan Jezus. Dante zegt daarover in zijn *Divina Commedia*:

"Op de ruwe rots tussen de Tiber en de Arno (dat is La Verna) heeft Christus het ultieme zegel genomen dat zijn ledematen twee jaar zullen dragen" (Dante Alighieri, *Divina Commedia*, Paradiso, canto XI, vv. 106-108).

Spoedig krijgt Franciscus veel volgelingen, zodat hij een orde kan stichten. De franciscaanse beweging breidt zich binnen de kortste keren in heel West-Europa uit en geneest als het ware de Kerk van binnenuit.

Broeder Joachim, uw gelijkvormigheid aan Christus op basis van uw franciscaanse spiritualiteit geeft een bijzondere glans en kracht aan uw priesterschap, waardoor u Christus op speciale wijze in persoon zult vertegenwoordigen. De Kerk maakt evenals in de tijd van Franciscus – zij het op weer heel andere wijze – zware tijden door. Door de secularisatie is er sprake van een geloofsafval in galop op grote schaal en is onder hele generaties, zeker de jongere, Christus vrijwel onbekend. We hopen en bidden dat u als priester en franciscaan voor veel mensen de sporen van Christus die op dit moment in de Westerse samenleving grotendeels zijn uitgewist op een aansprekende manier weer zichtbaar mag maken. Amen